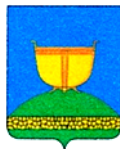

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора,
Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Кооперативная ур, 5, Биектау т/ю станциясе поселогы,
Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-61, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
31.03.2022**

**КАРАР
№ 386**

**«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү»
муниципаль программасын раслау турында**

Биектау муниципаль районының мәдәни тормышында катнашуга һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалануга кешенең конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итү, шулай ук гражданнарның мәдәни, музей кыйммәтләреннән файдалану мөмкинлеген, китапханә хезмәте буенча хезмәтләр күрсәтүгә, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә өстәмә белем бирүгә халык ихтыяжларын тәмин итү, район халкы арасында жәмгыять иминлегенә ирекле хезмәт идеяләрен пропагандалау максатларында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. «2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын расларга (кушымта нигезендә).

2. Әлеге карарны Интернет челтәрендә Биектау муниципаль районының рәсми сайтында: <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> веб-адрес буенча һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы порталында: <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән игълан итәргә (халыкка житкерергә).

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Р.Р. Сабиржановка йөкләргә

Биектау муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе

Д.Ф. Шайдуллин

Биектау муниципаль районы
башкарма комитетының
31.03.2022 386нче номерлы
карарына кушымта

**«2022-2024 елларга БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МӘДӘНИЯТЕН ҮСТЕРҮ»**

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасы
Программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Программаны эшләүче	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУнең мәдәният бүлегенә муниципаль казна учреждениесе
Программаның максатлары	<p>Кешенең Биектау муниципаль районының мәдәни тормышында катнашуға һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалануға конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итү, шулай ук гражданның мәдәни, музей кыйммәтләреннән файдалану мөмкинлеген, китапханә хезмәте буенча хезмәтләр күрсәтүгә, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә өстәмә белем бирүгә халык ихтыяжларын тәмин итү;</p> <p>Биектау муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең нәтижәле эшчәнлекләре өчен шартлар тудыру.</p>
Программаның бурычлары	<p>Биектау муниципаль районының мәдәниятен һәм сәнгәтен рухи-әхлакый кыйммәтләр, мәдәни мирас һәм ижади потенциал системасы буларак үстерү һәм саклау.</p> <p>Мәдәният өлкәсендә муниципаль учреждениеләр челтәрен саклау һәм үстерү.</p> <p>Район мәдәният учреждениеләренең нәтижәле эшчәнлеген эш формаларының камилләштерүе, матди-техник базаны ныгыту, яңа технологияләргә кергү хисабына тәмин итү.</p> <p>Район халкының мәдәни ялы өлкәсендә хезмәт күрсәтүләрен күләм һәм сыйфатын арттыру.</p> <p>Жәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак социаль-мәдәни функцияләргә тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү.</p> <p>Гражданның мәгълүмат һәм белемгә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклау калу.</p> <p>Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү.</p>

<p>Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре</p>	<ul style="list-style-type: none"> - китапханәләрнең китапханә фондындагы нөсхәләре саны; - мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә өстәмә белем бирү учреждениеләре чөптөрләре саны күрсәткече; - Биектау муниципаль районы балаларының эстетик белем белән колачлау дәрәжәсе; - 14 яшькә кадәргә балалар өчен чараларның мәдәни-ял итү чараларының гомуми санындагы өлеше; - узган ел белән чагыштырганда мәдәни-масса чараларында катнашучы клуб төркемнәре катнашучылары санының үсеш темплары; - китапханәләрнең китап фондлары комплеклануын үстерү; - мәдәният бүлгә карамагында булган матди-техник базасын модернизацияләүне тормышка ашырган һәм тормышка ашыручы учреждениеләрнең өлеше; - биналары ремонт эшләре уздыруны таләп иткән мәдәният бүлгә карамагында булган учреждениеләрнең өлеше; - биналарны һәм корылмаларны төзекләндерү буенча эшләр уздырылган мәдәният бүлгә карамагындагы учреждениеләрнең өлеше.
<p>Программаны тормышка ашыру сроклары</p>	<p>2022-2024 еллар</p>
<p>Ярдәмче программалар</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Халыкны китапханә хезмәте белән тәмин итүне оештыру»; - «Музей эшен үстерү»; - «Клуб учреждениеләрен үстерү»; - «Өстәмә белем бирүне тәмин итү»; - «Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү»; - «Ирекеләр (Волонтерлык) хәрәкәтен үстерү»
<p>Программага исемлек</p>	<p>Программа түбәндәге бүлекләргә үз эченә ала:</p> <ul style="list-style-type: none"> -«Проблеманы анализлау һәм бәя бирү. Программаның максатлары»; -«Программаны гамәлгә ашыруның сроклары һәм этаплары»; -«Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру»; -«Музей эшен үстерү»; -«Клуб учреждениеләрен үстерү»; -«Балаларны өстәмә белем бирү белән тәмин итү»; -«Бюджет чараларын тагын да тулы һәм нәтижәле куллануга ирешү»; -«Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту»;

Ярдәмче программаларны һәм Программаның төп чараларын башкаручылар	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МККУ мәдәният бүлегенә» муниципаль казна учреждениесе, район мәдәният учреждениеләре.			
Программаны финанслауның күздә тотылган күләме һәм чыганаclarы	Программаның барлык чараларын тормышка ашыру жирле бюджеттан һәм бюджеттан тыш чыганаclarдан финанслауны күз алдында тота (мәдәният учреждениеләренен үз чаралары, иганәчеләрнен чаралары); Программаны финанслау күләме тиешле бюджетларны формалаштырганда ел саен төгәлләштерелә.			
	Күздә тотылган финанслау чыганаclarы	Бюджет финанславы, мең сум		
		2022	2023	2024
		тормышка ашыруның 1 нче елы	тормышка ашыруның 2 нче елы	тормышка ашыруның 3 нче елы
	Барлыгы, шул исәптән:	172689,0	173167,7	173665,7
Жирле бюджет	171245,0	171723,7	172221,7	
Бюджеттан тыш чыганаclar	1444,0	1444,0	1444,0	
Программа үтәлешен контрольдә тоту	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ			

І бүлек

Проблеманы анализлау һәм бәяләү. Программаның максатлары

Биектау муниципаль районы мәдәни потенциалга ия – болар 36 клуб учреждениесе белән бергә «Биектау Үзәк мәдәният йорты үзәкләштерелгән системасы» МБУ, 35 филиалы белән «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ үзәк балалар китапханәсе, ике бүлек белән (Дөбъяз, Бөреле), «Салих Сәйдәшев исемендәге сәнгать мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, 1 филиалы белән (Өбрә авылындагы С.Сәйдәшев музей) «Биектау туган якны өйрәнү музей» МБУ, 37 филиалы белән «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ.

Финанс күзлегеннән чыгып караганда мәдәният өлкәсе хәзер милли байлыкны тәшкит итүче матди кыйммәтләрне саклау, жыю бара торган социаль блок өлкәсе булып тора.

Мәдәниятне һәм сәнгатьне саклау һәм үстерү бурычларын хәл итү комплекслы якын килүне, барлык эшне заманча оештыруны, перспективалы планлаштыруны таләп итә. Әлегә программаны тормышка ашыру мәдәни мирасны саклау буенча максатчан эш алып бару һәм районның мәдәни потенциалын үстерүне тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк. Программа интеллектуаль, ижади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күз алдында тота.

Программа булган потенциалны сакларга мөмкинлек бирә торган һәм Биектау

муниципаль району үсеше өчен яңа импульс бирүче чараларны ачыклай:

- ижади потенциалны үстерү һәм яңадан житештерү өчен шартлар тудыру;
- мәдәни традицияләргә һәм бердәм мәдәни кинлекне саклау;
- заманча мәдәният һәм сәнгатьнең барлык төрләрнең һәм жанларының үсешенә ярдәм итү, барлык катламнарның да мәдәни кыйммәтләргә алу мөмкинлеген өчен шартлар тудыру;
- Биектау муниципаль району мәдәният учреждениеләренә абруен үстерү;
- һөнәри сәнгать үсешенә булышлык итү.

Әлеге Программаны тормышка ашыру гражданның районның мәдәни тормышында катнашу өчен ижади ирекләргә тәмин итүне, гражданның районның мәдәни тормышында катнашу өчен ижади үсеш мөмкинлекләргә тәмин итүне гарантияли.

Программа муниципаль районга йөкләнгән районкүләм чаралар, бәйрәмнәргә оештыру аркылы район халкының ялын оештыру буенча вәкаләтләргә тормышка ашырырга мөмкинлек бирә. Программа районкүләм смотрлар, акцияләр, бәйгеләр, фестивальләр оештыру аркылы мәдәният өлкәсендә эшләүчеләргә һөнәри белем бирү буенча эшчәнлеккә күз алдында тотып, бу үз чиратында кулланучыларның мәдәни хезмәт күрсәтү сыйфаты һәм мөмкинлекләр белән канәгать булу артуга, мәдәният өлкәсендә хезмәт күрсәтүләр сыйфаты артуга китерәчәк.

II бүлек

Программаны тормышка ашыруның сроклары һәм этаплары

№ т/б	Этап исеме	Тормышка ашыру сроклары	Көтелгән нәтижеләр
1	Программаны эшләп чыгару	2021 елның 4 кв.	«2022-2024 елларга Биектау муниципаль району мәдәнияте үстерү» муниципаль программасын раслау
2	Программаны тормышка ашыру	2022-2024 еллар	Район халкының укуга ижтйяжларын тулысынча канәгатьләндерү өчен китапханә фондларын тулыландыру. Авыл халкының мәгълүмат ресурсларына киң керү мөмкинлеген тәмин итү. Китапханә хезмәткәрләренә һөнәри дәрәжәсен күтәрү. Музей фондларын тулыландыру. Музейның яңа эш формаларын эзләү эшчәнлеген стимуллаштыру. Музей эшчәнлегенә яңа технологияләргә кергү. Район имиджын формалаштыру.

			<p>Россия тарихына, Биектау муниципаль районы традицияларенә һәм мәдәни мирасына хөрмәтле мөнәсәбәт, гражданлык, патриотизм тәрбияләү.</p> <p>Караучылар аудиториясен киңәйтү; Халыкның төрле катламының мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү.</p> <p>Клуб учреждениеләре хезмәткәрләренә квалификациясен арттыру.</p> <p>Эшчәнлекнең инновация төрләре өчен шартлар тудыру.</p> <p>Тәкъдим ителүче хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын арттыру.</p> <p>Яшь талантларның ижатын стимуллаштыру һәм ярдәм күрсәтү.</p> <p>Һөнәри сәнгатьне популярлаштыру.</p> <p>Янгынга каршы тору куркынычсызлыгын тәмин итү.</p> <p>Мәдәният учреждениеләренә эчке биналарын ремонтлау.</p>
3	Нәтижеләр ясау	2024 елның 4 кварталы	«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын тормышка ашыру кысаларында мәдәният учреждениеләренә эшчәнлеген анализлау

«2022-2024 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районы Музей фондын саклау, өйрәнү һәм популярлаштыру, шулай ук жәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак, алар тарафыннан социаль-мәдәни функцияләренә тормышка ашыру максатыннан музейларны комплекслы үстерүгә юнәлдерелгән.

«2022-2024 елларга халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру» ярдәмче программасы гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә беринди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калуга юнәлдерелгән.

«2022-2024 елларга өстәмә белем бирүне тәмин итү» ярдәмче программасы милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя.

«Клуб учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районы халкының мәдәният өлкәсендәге хәзерге ихтыяжларын канәгатьләндерүгә һәм яңа ихтыяжларын формалаштыруга, халыкның төрле катламының ялын оештыру, мәдәният учреждениеләренә жәлеп итүчәлеген арттыруга юнәлдерелгән.

Программаны тормышка ашыруны финанс ягыннанан тээмин итү законнар тарафыннан билгелэнгэн тэртиптэ бирелэ торган федераль, республика бюджеты чараларын, шулай ук Биектау муниципаль районы бюджеты акчаларын куллануны күз алдында тота.

**«Халыкка китапханэ хезмэте күрсэтүне оештыру»
ярдэмче программасы**

Ярдэмче программа паспорты

Ярдэмче программаның исеме	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында «2022-2024 елларга халыкка китапханэ хезмэте күрсэтүне оештыру» (алга таба – Ярдэмче программа)
Ярдэмче программаның заказчысы	«ТР Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Ярдэмче программаны төп эшлэп чыгаручы	Биектау муниципаль районының «Биектау үзэклэштерелгэн китапханэ системасы» МБУ
Ярдэмче программаның максаты	Гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тээмин итәргә сәләтле китапханэ хезмэте күрсэтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу
Ярдэмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Китапханэ хезмэт күрсэтүенең нәтижәле системасын тээмин итү. 2. Китапханэ фондларының актуальлеген һәм сакланышын тээмин итү. 3. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы китапханәләр челтәре бердәм мәгълүмат системасын үстерү. 4. Һәркемгә мөмкин булган китапханәләр эшчәнлеген модернизацияләү һәм һәркем керә алырлык китапханәләрнең нәтижәле эшләве, кулланучыларның анда булуларының куркынычсыз һәм уңайлылыгы өчен матди-техник базасын ныгыту. 5. Укуны алга жибәрү өчен мәдәни-агарту эшчәнлеген жәелдерү. 6. Китапханәләрнең туган якны өйрәнү эшчәнлеген оештыру: эзләнү эше, туган якны өйрәнү мәгълүматлар базасын һәм методик-библиографик ярдәмлекләр булдыру, туган якны өйрәнү проектларын

	<p>тормышка ашыру.</p> <p>7.Берөзлексез һөнәри белем алу һәм квалификацияне күтәру системасы үсеше.</p>
<p>Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның сроклары һәм этаплары</p>	<p>2022-2024 еллар</p>
<p>Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, еллар буенча бүлеп</p>	<p>Ярдәмче программалар фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.</p>
<p>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыру нәтижәсендә көтелгән ахыргы нәтижәләр (нәтижәләргә бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффе́ктивлыгы күрсәткечләре</p>	<p>Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2024 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: китапханә хезмәте белән колачланган район халкының артуы;</p> <p>Һәркем керә алырлык китапханәләр бердәм фондында яңа кергән басмалар өлеше артуы;</p> <p>үзәкләштерелгән язылу исемлегә күләме арту;</p> <p>китапханәләргә Жыелма электрон каталогында библиографик язмалар күләме арту;</p> <p>Интернет челтәренә чыгу мөмкинлегә булган һәркем керә алырлык китапханәләр өлеше арту;</p> <p>заманча китапханә жиһазлары һәм мебельләр белән тәмин ителгән китапханәләр өлеше арту;</p> <p>модельле итеп оештырылган китапханәләр күләме арту;</p> <p>ел дәвамында квалификациясен күтәргән белгечләр өлеше, тармактагы барлык белгечләр санында арту.</p>

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итәргә тиешле мәсьәләләргә дә кертеп, гомуми характеристика

Һәркем файдалана алырлык китапханәләр бердәм мәгълүмати һәм мәдәни киңлек оештыруда һәм гражданның мәгълүмат һәм мәдәни кыйммәтләргә тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларын тормышка ашыруда иң мөһим звено булып торалар.

Район барлыгы 37 һәркем керә алырлык китапханә эшли, шул исәптән Үзәк район китапханәсе, Үзәк балалар китапханәсе, 35 авыл китапханә-филиаллар. Һәркем керә алырлык китапханәләр фонды 427332 саклау берәмлеген тәшкил итә. 2022 елның 1 гыйнварына теркәлгән кулланучылар саны – 28416 кеше, шул исәптән балалар – 8676 укучы, килүләр саны – 302109 кеше.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 1999 ел 19 нчы октябрь 1683-р номерлы карары белән расланган Россия Федерациясе субъектларының социаль инфраструктура объектларына ихтыяжлар нормативларын ачыклау методикасы

нигезендә районның һәркем керә алырлык китапханәләр белән тәэмин ителеше 66 процентны тәшкил итә, бер китапханәгә уртача 1327 кеше туры килә (ТР буенча – 2,4 мең кеше).

1 кешегә китаплар белән тәэмин ителеш 8,7 китап, һәркем керә алырлык район китапханәләренең 1 укучысына – 15,04 китап тәшкил итә.

Район халкына һәркем мөмкин китапханәләр тарафыннан тәкъдим ителүче хезмәтләр социаль-иқтисади сәясәтнең мөһим факторы булып тора, гражданның белем алуына һәм мәдәни үсешенә булышлык итә, районның һәрбер кешесенә мәгълүмат алуға иреккә рәвештә керү мөмкинлеген бирә.

Хәзерге вакытта китапханә өлкәсендә актуаль проблемалар булып торалар:

1. Китапханә фондларының сыйфатлы яңартылуының акрын темплары: актуаль тармак әдәбиятында, балалар әдәбиятында кискен ихтыяж бар, фондларның яңартылуын арттыру кирәк, язма басмаларны финанслауны арттыру.

2. ҮКС китапханәләрендә китап саклау өчен майданнар житмәү.

37 китапханәдән: мәктәп бинасында – 7; мәдәният йорты һәм авыл мәдәният йорты биналарында – 26сы эшли. авыл жирлегә белән бергә – 2, ҮК аерым торучы биналарында – 1, Үзәк балалар китапханәсе үзәк китапханә бинасында урнашкан.

15594 кешегә хезмәт күрсәтә торган Биектау авыл китапханәсе өчен бина бүлөп бирү кирәк.

3. ҮКС МБУ учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту кирәк.

Район китапханәләре учреждениеләренең матди-техник базасы буенча килеп туган хәлгә анализ:

- китапханәләрнең матди-техник базасы тотрыксыз – авыл китапханәләрендә заманча китапханә жиһазлары, фондларның сакланышын һәм куркынычсызлыгын тәэмин итүче чаралар булмавы;

- китапханәләр физик мөмкинлекләре чикле кешеләргә хезмәт күрсәтү өчен яраклаштырылмаган;

- үзәк китапханә бинасына капитал төзекләндерү таләп ителә.

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту өлкәсендә Программаның төп бурычлары:

- авыл китапханәләренең эчке биналарын ремонтлау;

- китапханә учреждениеләрендә яңын куркынычсызлыгын тәэмин итү;

- техник жиһазларны модернизацияләү, китапханә жиһазлары, компьютер техникасы, программа белән тәэмин итү чараларын алу;

Программа бурычларын хәл итүгә юнәлдерелгән төп чаралар:

- Үзәк китапханә бинасын капитал төзекләндерү.

4. Электрон рәвештә тәкъдим ителә торган хезмәт күрсәтүләрнең күләме һәм төрләрән арттыру таләп ителә. Китапханәләр тарафыннан "ПРОкультура РФ" порталында үз сайтларын булдыру эше бара. 2021 елның өченче кварталы ахырына элеге порталда 37 китапханәдән 35 китапханә теркәлгән. Китапханәчеләр, шулай ук «ТР Милли электрон китапханәсе» порталында актив эшлиләр, аның кысаларында китапханәләрнең Жыелма электрон каталогы булдырыла. Элеге бурычны хәл итәр өчен, компьютер программалар тәэмин итү буенча белгечләр кирәк. Ярдәмче программаның чараларын тормышка ашыру халыкка мәгълүмат-китапханә хезмәте күрсәтүне камилләштерүгә ярдәм итәргә, инновацион технологияләр үсешенә, район

халкына мәгълүмат ресурсларына читтән торып керә алу мөмкинлеген тәкъдим итәчәк.

Китапханә фондларының куркынычсызлыгын һәм саклынышын тәмин итү бурычын хәл итү өчен кыйммәтле фондларны саклау буенча куркынычсызлык комплекслы системасын эшләү һәм кертү, биналарның норматив физик һәм санитар-гигиена халәтен тәртиптә тоту, куркынычсызлык чараларын заманча техник чаралар белән жиһазландыру тиешле.

5. Биектау муниципаль районы «Биектау ҮКС» МБУсендә 53 хезмәткәр эшли. Аларның 34е югары белемле, шул исәптән китапханә буенча – 31, урта-һөнәри – 18, шул исәптән китапханә буенча – 15 кеше. Белгечләр белән тәмин ителеш 86,7 %ны тәшкил итә.

Һөнәри белем бирү системасы үсеше, шул исәптән белем бирүнең заманча методлары, төрле эш формалары – семинарлар, һөнәри осталык конкурслары, тренинглар, эшлекле уеннар һ.б. китапханә хезмәткәрләренең тиешле квалификация дәрәжәсенә ярдәм итәргә тиеш.

2022 - 2024 елларга Татарстан Республикасы Биектау районында китапханә эшен үстерү буенча ярдәмче программасы Татарстан Республикасының мәгълүмат һәм коммуникация технологияләрен үстерү буенча дүлэт программасы һәм башка проектлар белән үзара бәйләнештә.

II. Ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, аны тормышка ашыруның ахыргы нәтижәләре һәм сроклары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максаты – гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Китапханә хезмәте күрсәтүнең нәтижәле системасын тәмин итү;
2. Китапханә фондларының актуальлеген һәм сакланышын тәмин итү;
3. Татарстан Республикасы китапханәләр челтәре бердәм мәгълүмат системасы үсеше;
4. Китапханәләр эшчәнлеген модернизацияләү һәм китапханәләрнең нәтижәле эшләве, кулланучыларның анда булуларының куркынычсыз һәм уңайлылыгы өчен матди-техник базасын ныгыту;
5. Укуны алга жибәрү өчен мәдәни-агарту эшчәнлеген жәелдерү;
6. Китапханәләрнең туган якны өйрәнү эшчәнлеген оештыру: эзләнү эше, туган якны өйрәнү мәгълүматлар базасын һәм методик-библиографик ярдәмлекләр булдыру, туган якны өйрәнү проектларын тормышка ашыру;
7. Берөзлексез һөнәри белем алу һәм квалификацияне күтәрү системасын үстерү.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру срогы – 2022-2024 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итү

Ярдәмче программалар фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.

IV. Ярдәмче программаның икътисади һәм социаль нәтижәләлеген бәяләү

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның төп көтелгән нәтижәләре:

- төрле мәгълүмат йөртүчеләрдә саклана торган документлар белән китапханә фондларын тулыландыруны тәмин итү һәм фондларның сыйфатлы характеристикаларын яхшырту аркылы китапханә фондларының оптималь моделен булдыру; китапханә фондларының яңартылуын арттыру;

- Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы китапханәләр Жыелма электрон каталогы күләмен арттыру;

- китапханәләрнең мәгълүмати һәм белем бирү эшчәнлеген активлаштыру, укучыларга хезмәт күрсәтү формалары һәм юнәлешләрен киңәйтү;

- халыкка мәгълүмати һәм китапханә хезмәте күрсәтүне яхшырту, Интернет челтәренә керү мөмкинлекләрен киңәйтү.

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның төп социаль эффекты – халыкның барлык социаль группалары өчен китапханәләргә керү мөмкинлеген тәмин итү, китапханәләрнең заманча үсешенә ярдәм итү, китапханәчеләрнең эшләве өчен уңайлы шартлар тудыру һәм китапханәләрдән кулланучыларга хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру, жәмгыятьтә китапханәләрнең дәрәжәсен һәм ролен арттыру, китапханәләрнең укуны һәм китапларны алга чыгару буенча мәдәни-агарту эшчәнлегенә киңәюе, буш вакытларны оештыру һәм халыкның барлык категорияләрен укуга жәлеп итү буенча китапханәләрнең эшен камилләштерү, китапханә эше өлкәсендә бюджет чаралары чыгымнарын оптимальләштерү.

	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганакалары	Финанслау күләме, мең сум	Фаразланган финанслау күләме, мең сум.		
				2022 ел	2023 ел	2024 ел
1.	Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	86729,8 30,0	28847,6 10,0	28909,1 10,0	28973,1 10,0
2.	ҮКСның китап фондларының кирәкле тулылыгын комплектауны оештыру һәм тәмин итү	Жирле бюджет	300,0	100,0	100,0	100,0

4.	Вақытлы матбугатка язылуны оештыру	Жирле бюджет	594,0	198,0	198,0	198,0
		Жирле бюджет	87623,8	29145,6	29207,1	29271,1
	Барлығы:	Бюджеттан тыш	30,0	10,0	10,0	10,0

«2022-2024 елларга музей эшен үстерү» Ярдәмче программасы

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2022-2024 елларга музей эшен үстерү» (алга таба – ярдәмче программа).
Ярдәмче программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче программаны төп эшләүче	Биектау муниципаль районы «Биектау туган якны өйрәнү музее» МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социаль- мәдәни функцияләргә тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Биектау муниципаль районы Музей фондларының дәүләтнеке булган өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау. 2. Биектау муниципаль районы Музей фондларын популярлаштыру. 3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген тормышка ашыру. 4. Музейларны мәгълүматлаштыру.
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыру нәтижәсендә көтелгән ахыргы нәтижеләр (нәтижеләргә бәя бирү индикаторлары)	Ярдәмче программаны тормышка ашыру 2024 елга түбәндәгеләрнең артуына ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төп фондның реставрацияләнгән әйберләренә реставрация таләп ителгән дәүләт исәбенә һәм саклауга куелган музейларның төп фондларының әйберләре саныннан өлешенә ел ахырына ел башына чагыштырмасы 93 процентка кадәр; саклау-янгын куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей мәйданнары өлеше, 100 процентка кадәр;

<p>Һәм аның бюджет эффе́ктивлыгы күрсәткечләре</p>	<p>актив күрсәтүдә кулланган музей әйберләренен төп фондның гомуми әйберләр санына чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр; хисап елында музейларда булуның алдагы елдагыга чагыштырмасы 34 процентка кадәр; социаль якланмаган гражданныр төркеме һәм мөмкинлекләре чикле затлар тарафыннан хисап елында музейларга баруның алдагы елдагыга чагыштырмасы 50 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларынан күргәзмәләр санының алдагы чорга чагыштырмасы 94 процентка кадәр; электрон каталогка кертелгән музей әйберләренен саны, музей әйберләренен гомуми санына карата 20 процентка кадәр; компьютерлаштырылган эш урыннары санының гомуми хезмәткәрләр санына чагыштырмасы 100 процентка кадәр.</p>
--	--

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән чишелешенә ул юнәлдерелгән мәсьәләләргә гомуми характеристика

Биектау муниципаль районы музей челтәре үз эченә Биектау муниципаль районының 1 район туган якны өйрәнү музеен һәм туган якны өйрәнү музеенның структур бүлекчәсен: Өбрә авылындагы Салих Сәйдәшев музеен үз эченә ала.

Биектау муниципаль районы район туган якны өйрәнү музеенда 1685 саклау берәмлеге саклана. Туган якны өйрәнү музеенен бүлекчәсендә Салих Сәйдәшев музеенда 667 саклау берәмлеге саклана.

Музейларга килүчеләрнен төп төркеме булып балалар аудиториясе, яшьләр, килүчеләрнен ташламалы төркеме (пензионерлар, инвалидлар һ.б.), гаилә аудиториясе тора. Бүгенге көндә музейлар тарафыннан эшләп чыгарыла торган программалар һәм акцияләр нәкъ менә әлеге максатчан төркемнәргә юнәлдерелгән.

Район халкының мәдәни кыйммәтләрен күрә алу мөмкинлеге музейлар тарафыннан күргәзмәләр уздыру юлы белән генә түгел, ә күчәреlep йөртелә торган күргәзмәләр, массалы чаралар уздыргандагы күргәзмәләр, ТР музей белән бергә оештырыла торган күргәзмәләр оештыру кебек эш формалары белән дә тормышка ашырыла. Музей әйберләрен актив күрсәтүдә катнаша торган әйберләренен чагыштырма авырлыгы 75 процент.

Музейларның базаларының матди-техник үсешен хәл итүне таләп итә торган музей эшчәнлегенен проблемалары:

мәдәни-белем бирү, фәнни-мәгърифәт максатларында барлык Музей фондын пассив куллану;

дәүләт музейларының кирәгенчә мәгълүматлаштырылмавы;

инфраструктура начар үсеш алганга, мәдәни туризмның житәрлек үсеш алмавы.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары, аны тормышка ашыруның сроклары һәм ахыргы нәтижеләре тасвирламасы.

Ярдәмче программаның максаты булып жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак алар тарафыннан социаль мәдәни функцияләргә тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү санала.

Әлеге максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Музей фондларының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау.
2. Музей фондларының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм мәгърифәт, белем бирү эшчәнлеген тормышка ашыру.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары - 2022-2024 еллар.

Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.

Биектау туган якны өйрәнү музей эшчәнлегенә район музейларына агын да активрак рәвештә яшьләргә, мәктәп укучыларын, район халкын җәлеп итүгә булышлык итүче район халкына рухи һәм патриотик тәрбия бирүгә, бигрәк тә үсеп килүче буынга, яңа экспозицияләргә оештыру һәм булганнарын яңартуға, яңа мәдәни-белем бирү чараларын эшләүгә юнәлдерелгән.

2022 елның 1 гыйнварына Биектау туган якны өйрәнү музей эшчәнлегенә күрсәткечләре

	«Биектау туган якны өйрәнү музей» МБУ	«Биектау туган якны өйрәнү музей» МБУның С. Сәйдәшев музей филиалы
Килүчеләр саны	3495	1334
Экскурсияләр	37	36
Лекцияләр	5	11
Күргәзмәләр	47	7
Массакүләм чаралар	19	17
Белем бирү программалары саны	23	2
Төп фонд	1723	396
Фәнни-ярдәмче фонд	680	328
Төп фондка кертемнәр	10	12
Фәнни-ярдәмче фондка кертемнәр	20	28

Музей эше үсешенә юнәлдерелгән чаралар:

№ т/б	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаclarы	Финанслау күләме, мең сум.	Фаразланган финанслау күләме, мең сум.		
				2022 ел	2023 ел	2024 ел
1	«Биектау туган якны өйрәнү музей» МБУ һәм С.Сәйдәшев музей базасында үткәрелә торган чараларны тәмин итү	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	15254,0 30,0	4162,9 10,0	4174,5 10,0	4186,6 10,0
	БАРЛЫГЫ:	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	15254,0 30,0	4162,9 10,0	4174,5 10,0	4186,6 10,0

**«2022-2024 елларга клуб учреждениеләрен үстерү»
ярдәмче программасы**

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	«2022-2024 елларга клуб учреждениеләрен үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Биектау муниципаль районы территориясендә бердәм мәдәни пространствоны булдыру һәм саклау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; - халыкта гражданлык бердәйлеге, әхлакый-рухи һәм толерантлык дөньяга карашларын формалаштыру буенча эшчәнлекне тормышка ашыру; - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын арттыру; - КДУ учреждениеләрен методик һәм мәгълүмати тәмин итү.
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Биектау муниципаль районы тарихи-мәдәни мирасын саклау, мәдәниятен, сәнгатен үстерү һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>План нигезендә программалы массакүләм һәм бәйрәм</p>

	<p>мәдәни-массакуләм чаралары уздыру.</p> <p>Мәдәни-ял итү чаралары катнашучыларының санын арттыру.</p> <p>Халыкта гражданлык бердәйлеген формалаштыручы, ижади потенциалны ачучы, толерантлыкны тәрбияләүче, этникара һәм конфессиара мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәмин итүче «Мәдәният» өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү</p>
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Биектау районы муниципаль районы «Үзәкләштерелгән системаның үзәк мәдәният йорты» МБУ
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2022-2024 еллар
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижәләре	<p>Төрле дәрәжәдәге конкурс, фестивальләрдә катнашкан катнашучыларның саны арту;</p> <p>Клуб берләшмәләре һәм үзешчән халык ижаты катнашучылары алган дипломнар, премияләр саны арту;</p> <p>Программалы массакуләм һәм мәдәни-масса чаралары катнашучыларының өлеше арту;</p> <p>Үзешчән ижади клуб берләшмәләре һәм аларда катнашучылар саны арту;</p> <p>Түләүле нигездә чаралар саны арту</p>

I. Ярдемче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән чишелешенә ул юнәлдерелгән мәсьәләләргә гомуми характеристика

Жәмгыять үсешенә хәзерге заман этабының бер үзенчәлеге булып кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роле үсү тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе булып кына түгел, ә һәрбер кешенең ижәтка сәләтен формалаштыручы, кешелек яшәшенә нигез салучы, цивилизацияле тормыш кыйммәтләре һәм формаларын саклау сәләте буларак та алга чыга. Жәмгыятьнең мәдәни үсешенә кирәкле критерие булып кешенең ижади көчләре, сәләтләре һәм талантлары барлыкка килүе һәм үсеше өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халыкның тормыш сыйфатын тәшкит итүче мәдәни яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләргә хәл итү җирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен тормышка ашырып ачыклана һәм әлеге мәсьәләләргә программа-максат методлары нигезендә хәл итәргә кирәк. Муниципаль ярдәмче программаны тормышка ашыру мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән – бу заманча шартларда Биектау муниципаль районының

социаль-икътисади үсешендә мәдәниятне иң мөһим ресурсларның берсе дип тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру мәдәният эшчәнлегенен барлык субъектлары катнашында социаль мөһим максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет чараларын нәтижәле тотуны тәмин итәчәк һәм түбәндәгеләргә булышлык итәчәк:

1. Мәдәният, сәнгать үсеше өчен шартлар тудыру һәм тарихи-мәдәни мирасны саклап калу һәм популярлаштыру.
2. План нигезендә программалы массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар уздыру.

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Мәдәният-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Әлеге процессны камилләштерү буенча чаралар системасы күз алдында тот:

- хәзерге заман этабында клуб, китапханә, музей системасында халык белән эшләр буенча өстенлекле юнәлешләрне билгеләр;
- инновацион формалар һәм методларны үстерәр;
- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара мөнәсәбәтне тәмин итәр;
- мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәният-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәмин итәр.

- “Мәдәният” өлкәсендә программа һәм методикалар комплексын эшләр;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формалары, методлары һәм чараларын эшләр чыгару;
- районның социаль-икътисади үсешендә мәдәният учреждениеләренен киң куллануга күбрәк шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалы үсешенә булышлык итәр;
- үз эшләрен стимуллаштыру максатларында иреклелар (волонтерлык) һәм коммерциягә карамаган оешмаларга, шул исәптән авыл жирлегендә, социаль-мәдәни проектларны гамәлгә ашыру буенча, ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар.

Район клуб учреждениеләре үсеше өлкәсендә Программаның төп бурычлары:

Клуб учреждениеләренен төп эшчәнлегә халыкның төрле катламының ял итүен оештыруга юнәлтелгән, шул исәптән массакуләм чаралар уздыру, концерт һәм конкурс программалары, бәйрәмнәр, театральләштерелгән тамашалар, тематик кичәләр, клуб берләшмәләренен эшен оештыру, Россиякуләм, төбәк, өлкә, зона һәм район смотрконкурсларында һәм фестивальләрендә катнашуга юнәлдерелгән. Район территориясендә халыкның традицион мәдәниәтенә ярдәм итәр һәм үстерәр. Район клуб учреждениеләре эшчәнлегенә, “халык” исеме бирелгән коллективларга ярдәм итәр, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә халыкка сыйфатлы хезмәт күрсәтүне оештыру, мәдәнимәгълүмати пространствоны үстерәр. Мәдәни-ял итү эшчәнлегә белгечләренен

квалификациясен арттыру.

Куелган бурычларны тормышка ашыру өчен шартлар белән тээмин итү түбәндәге чараларны тормышка ашыруны күз алдында тотат:

№ т/б	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганакалары	Финанслау күләме барлыгы мең сум	Фаразлаган финанслау күләме, мең сум		
				2022 ел	2023 ел	2024 ел
1.	Район халкына социаль-мәдәни, мәгърифәт, күңел ачу характерындагы төрле хезмәтләр күрсәтү, сәнгать ижаты белән шөгыйльләну өчен шартлар тудыру	Жирле бюджет	296151,0	98314,7	98711,7	99124,6
		Бюджеттан тыш	1266,0	422,0	422,0	422,0
2.	«Созвездие-Йолдызлык» яшьләр эстрада сәнгать фестивален уздыру	Жирле бюджет	1350,0	450,0	450,0	450,0
3.	Мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре өчен яңа жиһазлар һәм инвентарь сатып алу	Жирле бюджет	4950,00	1650,0	1650,0	1650,0
4.	Сәхнә костюмнары алу, тегү	Жирле бюджет	3000,0	1000,0	1000,0	1000,0
5.	Тематик баннерлар, стендлар эшләү.	Жирле бюджет	450,0	150,0	150,0	150,0
6.	«Янғын куркынычсызлыгы таләпләре турында техник регламент» үтәү чаралары	Жирле бюджет	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда
		Жирле бюджет	305901,0	101564,7	101961,7	102374,6
	БАРЛЫГЫ:	Бюджеттан тыш	1266,0	422,0	422,0	422,0

**«Өстәмә белем бирүне тээмин итү» Ярдәмче программасы
Программаның паспорты**

Программаның исеме	2022-2024 елларга Өстәмә белем бирүне тээмин итү (алга таба – Ярдәмче программа)
--------------------	--

Ярдәмче программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче программаны төп эшлөүче	ТР Биектау муниципаль районы «Салих Сәйдәшев исемендәге сэнгатъ мэктәбе» өстәмә белем бирү МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Федераль дәүләт таләпләренә нигезендә сэнгати-эстетик юнәлешле өстәмә белем бирүнең комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыкның заманча ихтыяжлары нигезендә мэктәптә яңа бүлекләр һәм белгечлекләр ачу һәм үстерү. 2. Музыкаль белемнең популярлыгын һәм сорау булуын истә тотып, укучылар һәм укытучыларның контингентын арттыру. 3. Федераль дәүләт таләпләренә туры килгән һөнәр алды программаларын керту. 4. Укучыларның музыкаль-эстетик тәрбиясен тагын да күбрәк популярлаштыру. 5. Мэктәп тарафыннан тагын да киңрәк мәдәни, фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген жәелдерүне тормышка ашыру. 6. Район ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен мэктәпне тәмамлаучыларның һөнәри ориентациясе.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның сроклары һәм этаплары	2022-2024 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, елларга бүлеп	Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елына Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре	<p>Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2024 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мэктәпнең ихтыяж булган яңа бүлекләре һәм белгечлекләре; - мэктәп педагогларының квалификациясен арттыру; - мәдәни һәм педагогик тәҗрибә белән алмашу; - мэктәпнең методик эшләре (конференция, мастер-класс һ.б.);

(нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлыгы күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - конкурс, концерт һәм фестиваль эшчәнлегендә катнашу; - район халкының күпчелек өлешен сәнгатькә тарту һәм жәлеп итү
---	--

2022 елның 1 гыйнварына мәктәптә 603 кеше белем ала.

Укыту 12 белгечлек буенча алып барыла:

- фортепиано 164 (27,1 %)
- халык уен кораллары (баян, аккордеон, думбра, балалайка, гитара) - 120 (19,9%)
- кыллы-смычоклы (скрипка) – 75 (12,4%)
- сәнгать - 82 (13,6%)
- хореография - 107 (17,7%)
- вокал - 34 (5,6%)
- өрәп уйнала торган инструментлар (курай, саксафон) - 21 (3,4%)

2020 елның сентябреннән тавыш режиссурасы белгечлеге ачылды. Район халкында зур ихтыяж булу сәбәпле сәнгать мәктәбенең сәнгать, хореография, вокаль бүлекләре киңәйтелде.

Мәктәп укытучылары контингенты 50 кеше, аларның 29ы югары квалификация категориясенә, 16сы- беренче категориягә ия. 1 педагог Россия Федерациясенә, 6 педагог – Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре исеменә, 6 педагог – Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре исеменә, 6 укытучы күкрәк билгесе белән бүләкләнгән, 1 педагог педагогия фәннәре кандидаты гыйльми дәрәжәсенә ия.

Сәнгать мәктәбе укучылары һәм педагоглары Халыкара, Россиякүләм, өлкә, зона, районара һәм район чараларында, конкурсларында, фестивальләрендә катнашалар: төрдә дәрәжәдәге чараларда һәм конкурсларда катнашкан балалар саны – 92%, алар арасынан халыкара, россиякүләм һәм республика дәрәжәсендәге жиңүчеләр һәм призлы урын алуучылар – 83%.

Укытучыларның һөнәри осталыгын күтәрү буенча системалы эш алып барыла: ачык дәресләр үткәрелә, республика һәм район дәрәжәсендә мастер-класслар оештырыла, сәнгать мәктәбе базасында республика семинарлары үткәрелә .

Программа кысаларында хәл ителә торган бурычларга керәләр:

- музыкаль белем бирүне популярлаштыру;
- сәләтле балаларны ачыклау һәм үстерү булдыру һәм аларның киләчәктәге һөнәри ориентациясе өчен шартлар тудыру;
- балалар һәм яшүсмерләргә музыкаль белем алу өчен шартлар тудыру;
- фестиваль, конкурс, күргәзмәләрдә катнашу;
- һөнәри һәм башкару осталыгын арттыру максатларыннан мастер-класслар, фәнни-практик конференцияләр оештыру һәм уздыру.

Программа буенча чаралар районда мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә белем бирү системасын саклау һәм үстерүгә юнәлдерелгән:

№	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганакалары	Финанслау күлөмө, мең сум	Фаразланган финанслау күлөмө, мең сум		
				2022 ел	2023 ел	2024 ел
1.	Балалар һәм яшүсмерлەرگә музыкаль белем алу өчен шартлар тудыру	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	104516,0 1806,0	34834,4 602,0	34838,6 602,0	34843,0 602,0
2.	Районкүләм һәм районара балалар башкаруында түбәндәге номинацияләрдә конкурс-фестивальләр уздыру: - фортепиано; - халык уен кораллары; - вокал; - хореография; - рәсем сәнгате	Бюджеттан тыш	150,0	50,0	50,0	50,0
3.	Мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре өчен музыкаль инструментлар алу һәм ремонтлау	Бюджеттан тыш	1050,0	350,0	350,0	350,0
		Жирле бюджет	104516,0	34834,4	34838,6	34843,0
	БАРЛЫГЫ:	Бюджеттан тыш	3006,0	1002,0	1002,0	1002,0

«Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү» ярдәмче программасы

«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУнең Мәдәният бүлеге» МКУ үзәкләштерелгән бухгалтериясе түбәндәге максатларны тормышка ашыру өчен оештырылган:

- бюджет чараларын тулаем һәм нәтижәле итеп куллануга ирешү;
- бухгалтер исәп-хисабының бердәм хокукый һәм методологик нигезләре буенча хисапны алып бару;
- хезмәт күрсәтелүче учреждениеләр эшчәнлегенә турында тулы һәм дөрөслөккә туры килә торган хисапны формалаштыру.

Өлкә белән муниципаль идарә итү системасы үсешенә юнәлдерелгән чаралар:

№ т/б	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганакалары	Финанслау күлөмө, мең сум	Фаразланган финанслау күлөмө, мең сум		
				2022 ел	2023 ел	2024 ел
1	Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү	Жирле бюджет	4625,6	1537,4	1541,8	1546,4

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базаларын ныгыту

Район мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту буенча килеп туган хәлгә анализ:

- 13 % мәдәният учреждениесенә капитал төзекләндерү таләп ителә;

- мэдэният учреждениелэренең биналарына ремонт талэп ителэ;
- мэдэният учреждениелэренең кирэкле дэрэжэдэ музыка жиһазлары белэн жиһазландырылмавы.

Мэдэният учреждениелэренең матди-техник базасын ныгыту өлкэсендэ Программаның төп бурычлары булып тора:

- авыл мэдэният йортларының эчке биналарының ремонты, клуб биналарының түбэлэре ремонты авыл жирлеклэре белэн килешү буенча;
- мэдэният учреждениелэрендэ янғын куркынычсызлыгын тээмин итү;
- техник жиһазларны модернизациялэү, яктылык һәм тавыш - техника жиһазлары, музыка кораллары, китапханэ һәм музей жиһазлары, компьютер техникасы, программа тээмин итүен алу.